

Journal of Recreation and Tourism Research

Journal home page: www.jrtr.org
ISSN:2148-5321

TURİZM SEKTÖRÜNDE KADIN GİRİŞİMCİLERİN PROFİLİNİN İNCELENMESİ

Ayhan KARAKAŞ^a

Gökhan GÖKMEN^b

^a Bartın Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Yrd. Doç. Dr. (ayhankarakas74@gmail.com)

^b Bartın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (gokhan.gokmen42@gmail.com)

ÖZET

Bu çalışma, Amasra ve Safranbolu turizm kentlerindeki kadın girişimcilerinin profilinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Literatürden faydalanılarak hazırlanan bir anket formu, girişimcilerle yüz yüze iletişime geçilerek doldurulmuştur. Çalışmaya 41 kadın girişimci katılmıştır. Katılan girişimcilerin % 68'i yabancı dil bilmiyor. Finansman kaynağı olarak ailevi tasarruflarını belirtmişlerdir. Girişimciliği en fazla başkalarına faydalı olmak için yaptıklarını belirtmişlerdir. Girişimcilğe başlarken, işyeri kiralarnın yüksekliği ve pazarda tanınırlık açısından zorlandıklarını belirtmişlerdir. Girişimcilik sırasında ise, aşırı yorgunluk ve pazarın durgunluğu ile karşılaştıklarını beyan etmişlerdir. Yaptıkları işlerinin aile yaşantısına olumsuz etki etmediğini söyleyenler çoğunlukta olsa da, %37'lik kesim ailesine vakit ayıramamalarına sebep olduğunu ifade etmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Kadın Girişimcilik, Turizm, Amasra-Safranbolu

ABSTRACT

STUDYING WOMAN ENTREPRENEURS PROFILE IN TOURISM SECTOR

This study was conducted to determine the profile of women entrepreneurs in Safranbolu and Amasra tourism city. A questionnaire prepared by benefiting from the literature is filled by contacting entrepreneurs with face-to-face. The study 41 women entrepreneurs participated. 68% of women entrepreneurs do not know foreign languages. They stated that source of financing is family savings. They reported that were doing entrepreneurship to be useful to others. They said that they had been forced, height of rents and recognition in the market at getting started with entrepreneurship. They have declared that they meet the market's stagnation and extreme tiredness during the entrepreneurship. They say, their work had negative effect on family life, it is majority but 37 % of them, entrepreneurship is caused by not having the time for the family.

KeyWords: Women Entrepreneurship, Tourism, Amasra-Safranbolu

GİRİŞ

İnsanlar, hayatları boyunca başarıyı kovalayarak mutluluğa, huzura, başkalarının gözünde saygınlığa, en önemlisi de toplum içerisinde önemli bir konuma sahip olmak isterler. Bunun içindir ki kendi işlerini kurmaya yönelirler. Kaynakların kıt olduğu günümüzde ekonomiye can vermesi adına insanların kadın, erkek, genç, yaşlı gözetmeksizin kurmuş olduğu her küçük ya da büyük işletme birer girişim niteliği taşımaktadır. Bu tarz düşünen insanların da atacağı her girişimcilik adımının sonucunda bir fayda bir verimlilik ortaya çıkacaktır. Bu bağlamda girişimcilik sürecinde başarılı olanlar; azim, tutku, belirsizliklere karşı hoşgörülülük ve güçlü olma, vizyon sahibi olma, kendine inanma ve güvenme, esneklik, yeni kurallar yaratma şeklinde kendisine, yaşadığı çevreye ve ülkesine değer katacaktır (Sönmez ve Toksoy, 2014, s.43).

Çağdaş uygarlığın gelişmesinde girişimcilik her dönemde çok önemli bir işleve ve yere sahip olmuştur, son zamanlarda ise bir hayli önem kazanmış ve ekonomik kalkınma, istihdam yaratma ve sosyal gelişmenin yapı taşı olarak değerlendirilmeye başlanmıştır (Arslan, 2002, s.1). Ülkeler de istihdama ve kişi başına düşen milli gelire katkılarında dolayı girişim faaliyetlerinde bulunmak isteyenlere birçok teşvik ve destekte bulunmaktadır (Naktiyok ve Timiroğlu, 2009, s.85). Bu gelişme ile birlikte kadın girişimcilik olgusu da her geçen gün daha fazla ön plana çıkmaktadır. Bu bağlamda girişimcilik ne demektir neyi ifade etmektedir incelersek; en genel haliyle girişimcilik, var olan ya da var olabilecek fırsatlardan yararlanmak için bazı kaynakların ve süreçlerin incelendiği, değerlendirildiği ve bunlardan faydalandığı bir süreçtir (Shane ve Venkataraman, 2000, s.218; aktÖzdevecioğlu ve Cingöz, 2009, s.82). Değişik birkaç girişimcilik tanımı daha yapacak olursak; girişimcilik, tutku ve enerji gerektiren yaratıcılık unsurlarını içeren dinamik bir süreçtir (Yalçıntaş, 2010, 95). Adam Smith'e göre ise girişimci, sermaye veren ve aynı zamanda işçi ile yörgütücü arasına giren bir işletmeci-mülk sahibi sermayedardır (Harbison, 1966, s.425; akt, Gürbüz, 2009, s.114).

Girişimcilik unsuru ekonomik bir değer üretimi olmanın ötesinde, hem gerçekleştiği yer hem de ortaya çıkardığı değişimci hareketlilik itibarıyla, toplumsal, kültürel ve politik dinamiklerle yakından ilişkilidir (Ayaç, 2006, s.140). Bu tanım çerçevesinde kadın girişimcinin bir değer üretmenin, istihdam sağlamanın ötesinde girişimcilik faaliyetini gerçekleştirdiği ortam önem kazanmaktadır. Kadın girişimcilerin özelliklerine, girişimde bulunma sebeplerine vb. vurgu yapmadan önce kadın girişimcilik ile turizm arasında ki bağı da şöyle ifade edebiliriz. Kadın girişimciliğin çoğunlukla yerel ekonomik kalkınmada etkili

olduğu turizmin ise buna paralel olarak yerel ekonomik kalkınmayı harekete geçiren bir sektör olmasından dolayı kadın girişimciliği ile turizmi sıkı sıkıya iç içe geçirmiştir.

Amasra ve Safranbolu ilçeleri turizm kentleri olarak kabul edilmektedir. Bu kentlerdeki turizm ile ilgili alanlarda faaliyet gösteren kadın girişimcilerin profilinin belirlenmesi, kadın girişimcilerin karşılaştığı sorunları belirleme ve bu sorunları giderici politikalar ve çözüm önerileri ortaya koymak için bu çalışma yapılmaktadır.

2- KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Kadın Girişimcilik

Kadın girişimci, kendi evi dışında, kendi adına kurduğu bir işletmesi olan, bir işletmede tek başına veya çalıştırdığı farklı kişilerle birlikte çalışan, işi ile ilgili olarak çeşitli kamu ve özel kuruluşlarla temaslara geçen, işletmesinin kuruluşu ve geleceği ile ilgili tüm planlar yapan, işletmesinden elde ettiği kazançlar üzerinde söz sahibi olan ve işletmesi adına tüm riskleri üstlenen kadındır (Soysal 2010, s.1-65 akt Demir, 2015, s.1).

Türkiye'nin farklı her bir bölgesinde girişimcilik faaliyetlerine devam eden, iş yaşamına değişik bakış açıları getiren, sürekli bir şekilde üreten, ürettikçe kazanan, kazandıkça iktisadi hayata ve topluma fayda sağlayan, toplumsal yaşamda muhtemel tüm güçlüklerle karşı direnerek ve kararlılıkla yollarına devam eden birçok kadın girişimci başarılarına imza atarak, kadın girişimcilik ruhunun girişimcilik kavramına damga vurmasına yol açmıştır (URL-1).

“TÜİK'in 8 Mart 2012'te yayınladığı “İstatistiklerle Kadın, 2012” Raporu'na göre “Türkiye nüfusunun %49,8'ini kadın nüfus ve %50,2'sini erkek nüfus oluşturmaktadır. Kadın nüfusun %24,4'ünü 0-14 yaş grubu, %16,3'ünü 15-24 yaş grubu, %31'ini 25-44 yaş grubu, %19,8'i 45-64 yaş grubu ve %8,5'ini 65 ve daha yukarı yaş grubundaki nüfus oluşturmaktadır. 2012 yılında işgücüne katılım oranı kadınlarda %29,5 iken erkeklerde %71'dir. İstihdam edilen kadın nüfus oranı %26,3, erkek nüfus oranı ise %65'tir. Ücretli veya yevmiyeli olarak çalışan kadınların oranı %54,3 iken kendi hesabına çalışan kadınların oranı %10,8'dir. İşsizlik oranı, kadınlarda %10,8, erkeklerde ise %8,5'tir. 15-24 yaş grubundaki genç nüfusta işsizlik oranına bakıldığında, oran kadınlarda %19,9, erkeklerde ise %16,3'tür.” Özetle; Türkiye'de kadınlar iş yaşamına erkeklere oranla daha az katılmaktadır.” (URL-2)

2.2. Kadın Girişimcilerin Özellikleri

Günümüzde kadın girişimcilerin kurmuş oldukları işletmeler aynı zamanda kadın girişimcilerin kişisel özellikleriyle paralellik gösteren niteliklere sahip olmaktadır. Bu nitelikler, özellikler farklı şekillerde sıralanmaktadır.

Yapılan çalışmalardan çıkarılan kadın girişimcileri tanımlayan bazı özellikler sıralanmıştır; dinamik, yenilikçi, bağımsız, özgüvene sahip, rekabetçi, hırslı olma, risk alma, kendi işini kontrol etme gibi özelliklerdir(Soysal, 2010, s.76). Bu özelliklerin yanı sıra, araştırmacılar kadın bir girişimcinin başarılı olabilmesi için şu özelliklere de sahip olmaları gerektiğini çalışmalarında vurgulamışlardır. Bunlar arasında; doğru karar alabilme, geleceği planlayabilme, zamanı iyi değerlendirebilme özellikleri de gelmektedir (Şahin, 2006, s.37).

2.3. Kadınları Girişimciliğe Yönlendiren Etmenler

Genel olarak bölge ve ülke ekonomisine katkısı bağlamında girişimcilik, olumlu sonuçları olan bir iktisadi faaliyet olarak değerlendirilmektedir(Gazioğlu Terzi ve Kurt, 2015, s.126).Yirminci yüzyılın özellikle son iki on yılında kadınlar kendi işlerini kurma yolunda, girişimciliğe adım atmada kayda değer bir çaba içerisine girmişlerdir(Gürol, 2006, s.211). Ev dışında gelir getiren bir iş kurma isteği kadınlar tarafında gün geçtikçe arzu edilen bir durum haline almıştır. Tekin(2009) a göre kadınları girişimciliğe yönlendiren başlıca etmenler şöyle sıralanmıştır;

- Kadınların bir iş fikrini veya hayali olan bir düşünceyi gerçekleştirme amacı
- Kadınların başarıya ihtiyacı ve güdüsü
- Meslek bilgisi ve diplomalarının olması kendi iş yerinde bağımsız çalışma isteğini ortaya çıkarmıştır
- Ailede bir kişinin çalışmasından kaynaklanan gelir yetersizliği
- Aileden devir alınan işletmelerin varlığı
- Kadınlar için ücretli istihdam imkânlarının az olması veya çalışma için başka seçeneklerin yokluğu
- Statü kazanma isteği
- Daha fazla gelir elde etme isteği

Bu sebepler ışığında girişimcilik kadınların kendi öz yetenek ve potansiyellerini keşfedebileceği özgür bir iş halini almaktadır(Çakıcı, 2006, s59). İşgücüne katılan kadın sayısı böylece gün geçtikçe çoğalmış, çalışan karı, koca sayısında yükselme meydana gelmiş ve ailenin geçimini tek başına sağlamaya çalışan babalar bu konuda annelerin de

desteğini almaya başlamıştır ve bu durumda her geçen gün artış göstermiştir.

2.4. Kadın Girişimcilerin Karşılaştıkları Sorunlar

Kadın Girişimcilerin girişim sürecinde yapacakları yatırımın öncesinde ve sonrasında çözmek zorunda oldukları problemler vardır. Kadınların iş hayatına atılmadan önce ve sonra yaşayacakları zorluklar, karşılaştıkları engeller yalnızca iş başarılarını azaltmayarak ülke ekonomisine de sağlayacakları önemli katkıyı zayıflatacaktır(Arıkan, 2013, s.78).

Kadınların girişimcilik faaliyetleri süresi içerisinde karşılaştıkları sorunlar. Esen (2006)'e göre başlıca üç gruba ayrılmaktadır. Bunlar;

Kadın kimliği ve kişiliğine bağlı bireysel sorunlar: Eğitim düzeyinin yetersiz oluşu, aile kültür çatışmasından kaynaklanan sorunlar, karakter huy vb. özelliklerden kaynaklanan sorunlar olarak tanımlanmıştır.

Kadın girişimcilerin girişimciliğe başlamadan önce karşılaştıkları sorunlar: Kadın girişimciler henüz işletmelerini kurmadan önce de birçok sorunla karşı karşıya kalmaktadır; bilgi ve deneyim eksikliği, finansal kaynak bulma sıkıntısı, yeterinde destek bulamaması vb. sorunlardır.

Kadın girişimcilerin girişimciliğe başladıktan sonra karşılaştıkları sorunlar: Kadın girişimciler işletmelerini kurduktan sonrada birçok sorunla karşı karşıya kalmaktadır bu sorunlar ise; piyasalardaki dalgalanmalar, pazar müşterilerinin istenilen sayıda olmaması, kalifiye personel bulma sıkıntısı vb. sorunlarla da girişimci kadınlar karşı karşıya kalmaktadır.

Tüm bu engellerin yanı sıra kadın girişimcilerin karşılaştıkları sorunlar arasında dışlanma unsuru da göze çarpmaktadır. Girişimci aday kadınların iş hayatında dışlanmalarında ana unsur eğitim düzeylerindeki yetersizlik ve fırsat eşitsizliğinin olması ile başlamakta, ücret, kazanç, işten çıkarma gibi karşılaştıkları ayrımcı uygulamalar ile sürmektedir(Çakır, 2008, s.42)

3- İLGİLİ ÇALIŞMALAR

Turizm sektöründe kadın girişimcilerin genel profilinin incelenmesi ile ilgili daha önce yapılan ilgili çalışmalar ve bu çalışmalarda ulaşılan genel bulgular şöyledir;

Antalya örneği adlı kadın girişimcilik çalışmasında genel olarak kadın girişimcilerin eğitim düzeylerinin bireysel değerlerinde oldukça önemli bir faktör olduğu göze çarpmaktadır(Yirik ve Yıldırım, 2014, s.376).

Sosyal ve kültürel çevrenin bakış açısının kadının girişimcilik hayatını etkilediği sonucu üzerinde durulmuştur(Sayın, 2011, s.29).

Kadının çalışma yaşamında karşı karşıya bulunduğu sorunların temelinde, toplumun ekonomik, sosyal ve kültürel yapısında ki bazı aksaklıkların olduğudur (Bedük, 2015, s.116).

Kadın girişimcilerin işletmelerini büyütme ve ekonomiyeye daha fazla katkı yapma çerçevesinde eğitim seviyelerini arttırmaları ve profesyonel bir donanıma sahip olmaları gerektiği sonucuna ulaşmıştır (Soysal, 2010, s.92).

4. METODOLOJİ

4.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırma alan araştırması şeklinde gerçekleştirilmiştir. Kadın girişimcilerin genel özelliklerinin belirlenmesi, girişimcilğe iten sebepler ve girişim kurulduktan sonra karşılaşılan sorunlar, iş aile ilgili sorunlar belirlenmeye çalışılmıştır.

4.2. Evren, Örneklem ve Verilerin Toplanması

Araştırmanın evreni Amasra ve Safranbolu ilçelerindeki kadın turizm girişimcileridir. Bu amaçla tesadüfi örnekleme metodu kullanılarak çalışmaya istekli olan 41 kadın girişimci ile anket yapılmıştır. Verilerin toplanmasından Şahin (2009)'in çalışmasındaki anket formundan faydalanılmıştır.

4.3. Analiz ve Sonuç

Veriler 2016 Mart ayında araştırmacılar tarafından kadın girişimcilerle yüz yüze görüşülerek elde edilmiştir. Veriler daha sonra kodlanarak bilgisayara aktarılmış ve analiz için frekans, parametrik olmayan testlerden Mann Whitney U testi ve Kruskal Wallis H Testi gibi analizler yapılmıştır. Güvenirlilik için anket formunda yer alan 5'li likert ölçekle cevaplanması gereken "girişimciliği etkileyen sebepler", "girişimcilik aşamasında karşılaşılan zorluklar" ve girişimcilik sonrasında karşılaşılan zorluklar" adı altında toplanan ifadeler için Cronbach Alpha değeri 0,67 ile 0,72 arasındadır. Bu seviyeler ölçeklerin güvenilir düzeyde olduğunu göstermektedir (Ural ve Kılıç, 2013).

Tablo 1. Kadın Girişimcilerin Demografik Özellikleri

Yaş	N	%	Doğum Yeri	N	%
20-25 Yaş	2	4,9	İl	20	48,8
26-30 Yaş	10	24,5	İlçe	21	51,2
31-40 Yaş	18	43,9	Toplam	41	100
41 ve üzeri	11	27	Yabancı Dil	N	%
Toplam	41	100	Evet	13	31,7
Yabancı Dil Düzeyi	N	%	Hayır	28	68,3
İyi Düzeyde	1	2,4	Toplam	41	100
Orta Düzeyde	9	22	Medeni Durum	N	%
Düşük Düzeyde	3	7,3	Bekâr	11	26,8
Toplam	13	31,7	Dul	2	4,9
Eğitim Durumu	N	%	Boşanmış	4	9,8
İlköğretim	13	31,7	Evli	24	58,5
Ortaöğretim	16	39	Toplam	41	100
Lisans	12	29,3			
Toplam	41	100			

Tablo 1 de yer alan kadın girişimcilerin demografik özellikleri incelendiğinde kadın girişimcilerin yaşlarının 26-40 yaş aralığında olduğu, doğum yerlerinin il ve ilçe olarak yarı yarıya bir orana sahip olduğu, yabancı dil bilmeyenlerin yüzde 68'lik oranla çoğunlukta ve yabancı dil seviyeleri düşük seviyede olduğu görülmektedir. Kadın girişimcilerin çoğunun bekâr olduğu ayrıca eğitim durumlarının büyük oranda ilk ve ortaöğretim olarak yer aldığı görülmektedir.

Tablo 2. Kadın Girişimcilerin Ailesiyle İlgili Bilgileri

Eşin Eğitim	N	%	Eşin Mesleği	N	%
İlköğretim	9	21,5	Memur	4	9,8
Ortaöğretim	19	46	İşçi	5	12,2
Lisans	9	21,5	Serbest meslek	14	44,1
Lisansüstü	4	11,2	İşveren	2	4,9
Toplam	41	100	Emekli	2	4,9
Çocuğunuz var mı?	N	%	Çalışmıyor	14	34,1
Evet	27	65,9	Toplam	41	100
Hayır	14	34,1	Çocuk bakımı	N	%
Çocuk sayısı	N	%	Evet	27	65,9
1 Çocuk	7	17,1	Hayır	0	0
2 Çocuk	11	26,8	Toplam	27	65,9
3 Çocuk	5	12,2	Ev işlerine	N	%
4 ve fazlası	4	9,8	Destek almıyorum	28	68,1
Toplam	27	65,9	Temizlikçi desteği	7	17,1
			Aileden destek	6	14,8
			Toplam	41	100

Kadın girişimcilerin aileleriyle ilgili bilgilerin yer aldığı Tablo 2 incelendiğinde ise; yüzde 65,9 ile çocuk sahibi olan kadın girişimcilerin olduğu ve bunlarında genelde 2 çocuk sahibi olduğu görülmektedir. Yine kadın girişimcilerin çocuk bakımlarında birinci dereceden sorumlu oldukları ve ev işleri için destek almadıkları da görülmektedir. Kadın girişimcilerin eşlerinin eğitim durumları yüzde 46 ile ortaöğretim, eşlerinin meslekleri ise büyük çoğunlukta serbest meslek çalışanı olarak görülmektedir.

Tablo 3. Kadın Girişimcilerin İş Yaşamına İlişkin Bilgiler

Daha önce çalışıyor muydunuz?	N	%
Evet	11	26,8
Hayır	30	73,2
Toplam	41	100
Daha önceki işiniz nedir?	N	%
Serbest Meslek	4	9,6
İşçi	7	17,1
Toplam	11	26,8
İş hayatına ne zaman başladınız?	N	%
1 yıldan az	5	12,2
2-4 yıl arası	20	48,7
5-7 yıl arası	7	17,1
8 ve üzeri yıl	9	22

Kadın girişimcilerin %26,8'i daha önce çalıştığını belirtmiştir. Bu kişiler daha önce işçi ve serbest meslek erbabı olarak çalışmışlardır. İş hayatında geçirdikleri sürele bakıldığında, girişimcilerin %48,7'sinin 2-4 yıldır faaliyet gösterdiği görülmektedir.

Kadın girişimcilere sorulan “girişimci olmalarında etki eden nedenler nedir” sorusunun yanıtlarına göre, “diğer insanlara faydalı olmak için” (3,97), “sosyal ilişkiler için” (3,71) en önemli iki madde olarak karşımıza çıkmaktadır. “mesleğimi yapmak için” (3,05), “idealimi gerçekleştirmek için” (3,20) ve “ekonomik bağımsızlık için” (3,29) maddelerini ise diğerlerine göre önemsiz etkenler olarak söylenebilir.

Girişimcilere işletme kurarken sermayeyi nereden elde ettikleri sorulmuş ve cevaben, 16 kişi (%39) ailevi tasarruf, 7 kişi (17,1) yakın aileye borçlanma yolu ile ve 16 (%39) banka kredisi ile ve 2 kişi de diğer ortaklarla beraber olarak girişim başlattıklarını belirtmişlerdir.

İş kurarken herhangi bir sorunla karşılaşp karşılaşmadıkları sorulmuş ve kadın girişimcilerin 29 (%70,7) ‘u karşılaştığını belirtmiştir. Karşılaştıkları en önemli sorun olarak, “iş yeri kiralalarının yüksekliği”, “pazarda tanınırlığın olmaması” olarak belirtmişlerdir. En az karşılaşlan

sorunlar ise; “uygun eleman temini”, “uygun materyal temini” ve “deneyimsizlik” olarak belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan kadın girişimcilere, buldukları ilçelerde iş yapmanın dezavantajları olup olmadığı soruldu. Katılımcıların %27’si, “iş çevresinde erkek çalışanların çoğunlukta olması”, “toplumun değer yargıları”, ve “aile ile ilgili sorunlar” gibi konular olduğunu belirtmiştir.

Katılımcılara yaptıkları işin, ev yaşamına nasıl engel teşkil ettiği soruldu. Katılımcıların %49’u aile yaşamına bir engel olmadığını, %37’si kendilerine vakit ayırmada sıkıntı yaşadığını, %14’ü ise “ev işini aksatma ve çocukları aksatma” ile ilgili sıkıntı yaşadığını belirtmiştir.

Kadın girişimcilerin %49’u işini yaparken çeşitli sorunlarla karşılaştığını belirtmiştir. Bu sorunlar; sırasıyla “aşırı yorgunluk” (3,9), “pazarın durgunluğu” (3,30), “müşterilerle ilgili yaşanan sorunlar” en fazla karşılaşılan, “bürokratik engeller” (2,0), “aile ilişkileri” (2,15), “donanım araç-gereç ve mal teslimi ve benzeri konular” (2,15) en az karşılaşılan sorunlar arasında sayılabilir.

Kadın girişimcilere yaptıkları işin iyi yönleri sorulmuştur. Yanıt olarak, “rahat yaşama standardına ulaşma” (% 65), “ maddi özgürlük %53”, “ilgi alanları olması” %56, “yaşam tatmini” (%46), “bağımsız olma” (%41), en iyi yanları olarak sıralanmıştır. Kadın girişimcilerin %88’i duygusal yönlerinin engel çıkardığı ve katılımcıların tamamı yaptıkları iş sayesinde kendilerine olan güvenlerinin arttığını belirtmişlerdir.

Girişimcilerin eğitim düzeyine göre; girişimde bulunma sebepleri bazı konularda farklılık göstermektedir. Yapılan Kruskal Wallis H testi sonucuna göre, “aile ihtiyaçlarını karşılamak için”, “ekonomik bağımsızlık için”, “idealimi gerçekleştirmek için”, “sosyal ilişkiler için” ve “diğer insanlara faydalı olmak için” ifadeleri farklılık gösteren ifadelerdir. Eğitim düzeyi yüksek olanlar “ekonomik bağımsızlık”, “idealimi gerçekleştirmek için” ve sosyal ilişkileri için”, eğitimi düzeyi düşük olanlar “aile ihtiyaçlarını karşılamak için” girişimcilikte bulunduğu söylenebilir.

Girişimcilerin medeni durumlarına göre, girişimde bulunma sebepleri “ekonomik bağımsızlık”, “mesleğimi yapmak için”, “iş yaşamına atılmak için”, “idealimi gerçekleştirmek için”, “kendimi gerçekleştirmek için” olarak farklılık göstermektedir. Ekonomik bağımsızlığa, boşanmış ve bekârların daha fazla önem verdiği, mesleğini yapmak istemeye daha fazla önem verenlerin bekâr ve dullar olduğu, iş yaşamına atılmada evlilerin çok az önem verdiği, idealini gerçekleştirmek istemeyi ise bekârlar daha fazla önemsiyor, dullar daha az

önemsiyor. Kendini gerçekleştirmeyi önemseyenler ise çoğunlukla dullardır.

Girişim yapılırken karşılaşılan zorlukların eğitim durumuna göre sadece “uygun materyal temini” konusunda farklılık gösterdiği ve burada da lisans düzeyinde olanların daha fazla zorlandığı söylenebilir. Medeni duruma göre ise karşılaşılan zorluklarda bir farklılık görülmemektedir.

Girişimcilerin faaliyet yaparken karşılaştığı sorunlarda sadece “bürokratik engeller” ifadesi eğitim düzeyine farklılık göstermektedir. Lisans düzeyinin diğerlerine göre daha fazla bürokratik engellerle karşılaştığı söylenebilir. Medeni duruma göre ise sadece “vergi ödemeleri” konusunda farklılık görülmektedir. Yani vergi ödemesi konusunda sorun yaşayanlar sırayla bekârlar, dullar, evli ve boşanmışlardır

Girişimcilerin çocuklarının olup olmaması “ekonomik bağımsızlık”, iş yaşamına atılmak ve idealini gerçekleştirmek” ifadelerinde farklılık göstermektedir. Çocuğu olmayanlar olanlara göre daha fazla ekonomik bağımsızlık, iş yaşamına atılma ve idealini gerçekleştirmeyi daha fazla önemsiyor. Girişimcilerin faaliyet sürelerine göre karşılaştığı zorluklar farklılık göstermemektedir.

5-TARTIŞMA

Bu çalışmada genel olarak Bartın ili ve Amasra ilçesi ayrıca Karabük ilinin Safranbolu ilçesinde turizm sektöründe faaliyet gösteren kadın girişimcilerin genel profili incelenmiştir. Kadın girişimcilerin demografik özelliklerine, girişimde bulunmadan önce karşılaştıkları sorunlara ve girişimcilik faaliyetini gösterirken karşılaştıkları sorunlar incelenmeye çalışılmıştır.

Bu çalışma sonucunda elde edilen bulgulardan kadınların girişimcilik faaliyetinde bulunma sebeplerinden olan ekonomik ve sosyal sebeplerin yanı sıra girişimcilik faaliyeti öncesi ve sonrası karşılanmış oldukları ekonomik sosyal ve kültürel sebepler bulgularının ışığında Esen (2009)in yapmış olduğu çalışmasının bulgularıyla paralellik olduğu görülmüştür. Fakat farklı bulgularda ortaya çıkmıştır., Esen (2009)’in çalışmasında ana kütleyi oluşturan kadın girişimcilerin eğitim düzeylerinin yüksek olduğu bunun sonucunda ise kendi meslekleri üzerinde kariyer planları olduğu görülmektedir. Diğer yandan kadınların girişimci olma istekleri arasında bağımsız ve özgür olma isteğinin öncelik olarak göze çarptığı sonucuna ulaşılmıştır.(Özdemir, 2010, s.128). Bu çalışmada ise kadın girişimcilerin eğitim mesleklerinin düşük olduğu bunun sonucunda ‘aile ihtiyaçlarını karşılamak’, ‘diğer insanlara faydalı olmak’ olarak girişim yaptıkları görülmektedir. İş hayatında geçirdikleri süreler bakıldığında, girişimcilerin %48,7’sinin 2-4 yıldır faaliyet gösterdiği bulgusu görülmektedir. Bu bulgu ile karşılaştırıldığında

daha önce yapılan bir araştırma sonucunda ise Mevcut işi 0-5 yıldan beri yapanlar (% 20), 6-10 yıldan beri yapanlar (% 20) toplam oranı % 40'tır bulgusuna ulaşılmıştır (İlhan, 2005, s.227). Bu çalışmaya katılan kadın sayısı 41'dir ve Bartın ilinin Amasra ilçesi ile Karabük ilinin Safranbolu ilçeleri bu çalışmanın örneklem sayısını oluşturmaktadır ve veri toplama araçlarından anket ile veri toplanmıştır. 41 kadın girişimcinin katıldığı başka bir çalışmada ise Ankara ve çevre il merkezlerinden 41 kadın girişimci ile görüşülerek veri toplanmıştır (Takay ve Tüzün, 2015, s.256). Bu bağlamda her iki araştırma örneklem sayısı ile eşitlik fakat veri toplama yöntemiyle farklılık göstermektedir.

Ülkelerin son yıllarda önem gösterdikleri ve dünya nüfusunun yarısını oluşturduğu kadınların gerek devlet gerek aile gerekse eş desteği alamaması kadınların girişimcilik hayalleri önünde en büyük engeldir. Ekonomik refahı, kişi başına düşen milli geliri ve iş istihdamı noktasında önemli bir yer edinebilecek kadın girişimcilere her türlü destek eli uzatılmalıdır. Kadın girişimciler girişimcilik eğitiminin süzgecinden geçmelidir.

KAYNAKLAR

- Arslan, K. (2002). Üniversiteli Gençlerde Mesleki Tercihler ve Girişimcilik Eğilimleri. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 6, 1-11
- Arıkan, C. (2013). *Kadın Girişimcilikte Başarı Ve Başarıyı Etkileyen Faktörler: Bursa Örneği*. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi. Bursa: Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Aytaç, Ö. (2006). Girişimcilik: Sosyo-Kültürel Bir Perspektif. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 15, 139-160
- Bedük, A. (2005). Türkiye'de Çalışan Kadın ve Kadın Girişimciliği, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(12), 106-117
- Çakır, Ö. (2008). Türkiye'de Kadının Çalışma Yaşamından Dışlanması, *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 31(1), 25-47
- Çakıcı, A. (2006). Mersindeki Kadınların İş Yaşamını Etkileyen Faktörler, *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(4), 54-78
- Gürol, M., A. (2006). *Küresel Arena'da Girişimci ve Girişimcilik*. (1. Basım). Ankara: Gazi Kitabevi
- Gürbüz, A.K. (2009). Analitik Yaklaşımın Teori Üretim Kapasitesi: Girişimcilik ve Refah

Teorisi Örneği. *C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 10(2), 113-125

- İlgaz Yıldırım, B. Yirik, Ş. (2014). Turizm Sektöründeki Kadın Girişimcilerin Bireysel Değerlerinin Demografik Özellikleri Açısından İncelenmesi: Antalya İli Örneği, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(26), 361-378
- İlhan, S. (2005). Bazı Değişkenler Açısından Elâzığ'da Girişimci Profili, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(1), 217-248
- Naktiyok, M.K ve Timuroğlu, A. (2009) Öğrencilerin Motivasyonel Değerlerinin Girişimcilik Niyetleri Üzerine Etkisi ve Bir Uygulama. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 23(3), 85-103
- Özdemir, A. (2010). Potansiyel Girişimci Olan Kadınların Motivasyon Faktörleri Ve Eskişehir'de Bir Araştırma, *Ege Akademik Bakış Dergisi*, 10(1), 117-139
- Sayın, E. (2011). Kadın Girişimcilerin Sorunlarının Betimleyici Analizi. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 3(1), 1309-8039
- Soysal, A. (2010). Kadın Girişimcilerin Özellikleri, Karşılaştıkları Sorunlar ve İş Kuracak Kadınlara Öneriler: Kahramanmaraş İlinde Bir Araştırma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 5(1) 71-95
- Soysal, A. (2010). Türkiye'de Kadın Girişimciler: Engeller ve Fırsatlar Bağlamında Bir Değerlendirme, *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi Dergisi*, 65(1), 84-114
- Sönmez, A. ve Toksoy, A. (2014). Türkiye'de Girişimcilik ve Türk Girişimci Profili Üzerine Bir Analiz, *Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, 21(2), 41-58
- Şahin, E. (2006). *Kadın Girişimcilik ve Konya İlinde Kadın Girişimcilik Profili Üzerine Bir Uygulama*. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Tekin, M. (2009). *Hayallerin Gerçeğe Dönüşümü Girişimcilik*. (5. Basım). Konya: Günay Ofset Matbaacılık
- Takay, B. A. ve Tüzün, İ. K. (2015). Kadın Girişimciler Schumpeter'in Girişimcisi Olursa. *Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 8(1) , 249-259
- URL-1. (tarih yok). *Kadın Girişimci Yarışması*. Mart 1, 2016 tarihinde

<https://www.kadingirisimciyarismasi.com/>
adresinden alındı.

URL-2. (tarih yok). *Uluslararası Girişimcilik Merkezi*. 2 Mart, 2016 tarihinde <http://www uluslararasıgirisimcilikmerkezi.org/turkiyede-kadin-girisimciler/> adresinden alındı.

Yalçıntaş, M. (2010). Çağımızda Girişimcilik. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 5(1), 95-98